♪ Melodi a'r Maestro ♫

Maestro

Cerddorfa Aurora
Dydd Llun 18 Mai, 7.30pm

Y Rhaglen

Mae **Concerto** yn unawd gyda'r gerddorfa yn chwarae yn y cefndir

Concerto Ffidil
Mendelssohn

Mendelssohn ysgrifennodd y darn hwn

~Cyfnod ~

Mae **Symffoni** yn ddarn, fel arfer mewn pedair rhan, sy'n cael ei chwarae gan gerddorfa

Symffoni No. 3
Beethoven

Beethoven ysgrifennodd y darn hwn

Mae **arweinydd** yn sefyll o flaen y gerddorfa ac yn cadw'r gerddorfa gyda'i gilydd

Nicholas Collon - Arweinydd

Nicola Benedetti - Feiolin

Nicola Benedetti yw'r unawdydd ar gyfer y Concerto i'r Feiolin

arts active
actifyddion
artistig

Cerddorfa Aurora Croesair

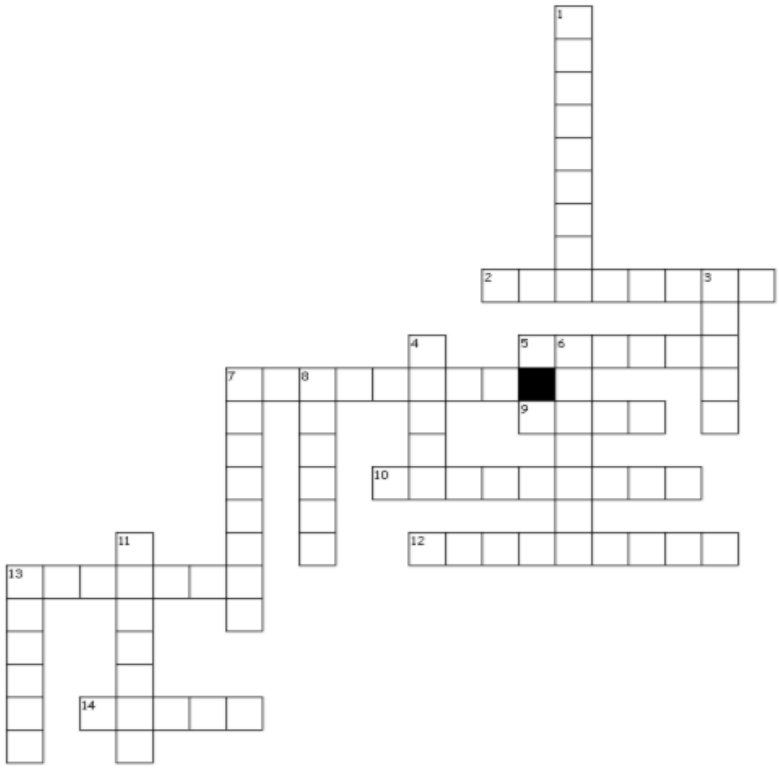

Across
2. darn mawr ar gyfer offeryn unawd a chyfeiliant
5. patrwm seiniau sy'n cael ei ailadrodd
7. darn mawr ar gyfer cerddorfa, yn aml wedi'i dorri'n symudiadau llai.
9. pa mor uchel neu isel yw sain nodyn.
10. gr@p mawr o gerddorion
12. y person ar flaen y gerddorfa sy'n eu cadw gyda'i gilydd.
13. Unawd estynedig (wedi'i chwarae ar ei ben ei hun) ar gyfer yr unawdydd mewn concerto.
14. meddal neu dawel

Down
1. cyfansoddwr a phianydd o'r Almaen.
3. cyflymder y gerddoriaeth.
4. uchel neu gryf
6. pan chwaraeir dau neu fwy o nodau ar yr un pryd.
7. Uned fawr mewn symffoni neu goncerto. Fel arfer mae'n cynnwys llawer o themâu neu syniadau cerddorol.
8. Dilyniant seiniau cerddorol adnabyddadwy, ond sy'n fyrrach nag alaw gyflawn.
11. yr offeryn lleiaf ymhlith offerynnau llinynnol
13. curiad cyson yn y gerddoriaeth.

Isod mae rhai o'r prif alawon o'r symudiadau, a allwch chi baru'r alaw â'r symudiad?

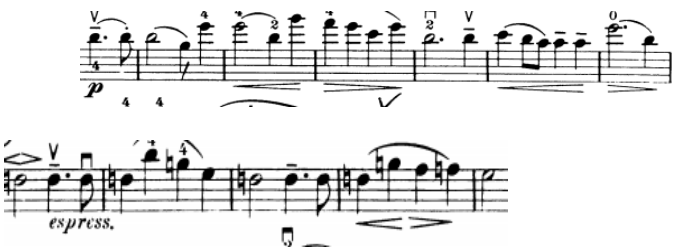

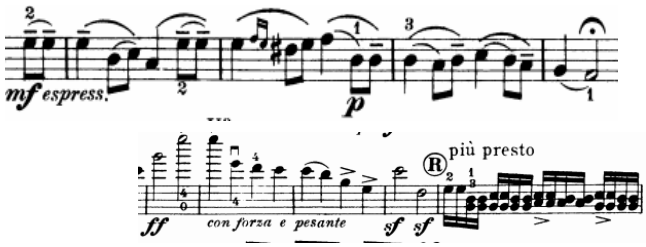

Symudiad Cyntaf

Ail Symudiad

Trydydd Symudiad

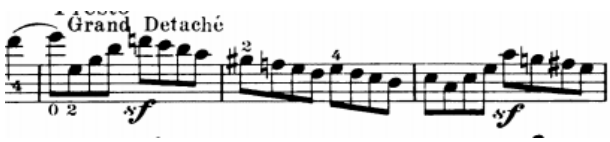

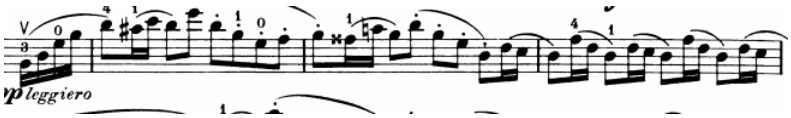

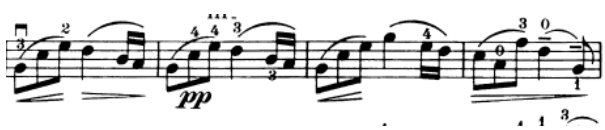

arts active
actifyddion
artistig

Yn aml bydd cyfansoddwyr yn ysgrifennu rhai canllawiau am gyflymder (tempo) ac awyrgylch neu ymdeimlad darn er mwyn helpu'r chwaraewyr i wireddu eu hamcanion cerddorol.

Yn y concerto hwn mae Mendelssohn yn ysgrifennu'r canllawiau canlynol yn Eidaleg ar gyfer pob un o'r pedwar symudiad. Gwrandewch ar y darn ac yn seiliedig ar yr hyn a glywch, lluniwch gyfieithiad o'r hyn rydych yn credu y gallai ystyr canllawiau Mendelssohn fod ar gyfer pob un o'r tri symudiad.

	Cyfarwyddiadau	Tempo	Awyrgylch
1	*Allegro, Molto Appassionato* *Sempre piu presto*		
2	*Andante*		
3	*Allegretto non troppo* *Allegro multo vivace*		

Nodweddion cerddorol

Isod ceir rhestr o nodweddion cerddorol gwahanol, a allwch eu paru gyda'r diffiniadau cywir, ac yna ysgrifennu pa un a glywch ym mhob symudiad o Symffoni Beethoven?

Forte	Distaw
Piano	Yn mynd yn uwch
Crescendo	nodyn o hyd byrrach
Diminuendo	nodyn a chwaraeir trwy blycio'r tant
Accelerando	yn llyfn
Pizzicato	yn mynd yn dawelach
Arco	nodyn a chwaraeir trwy ddefnyddio bwa ar y tant
Legato	yn mynd yn gyflymach
Staccato	Uchel

Symudiad 1af

Symudiad 3ydd

Symudiad 2il

Symudiad 4ydd

Beethoven

Roedd Beethoven wrth ei fodd yn defnyddio llinell fach o gerddoriaeth (thema) a'i hehangu drwy gydol y darn. Isod mae'r thema o symudiad cyntaf y symffoni. Allwch chi gyfansoddi eich thema eich hun yn seiliedig ar un Beethoven?

I glywed y thema hon, gwrandewch ar symudiad cyntaf Symffoni Beethoven

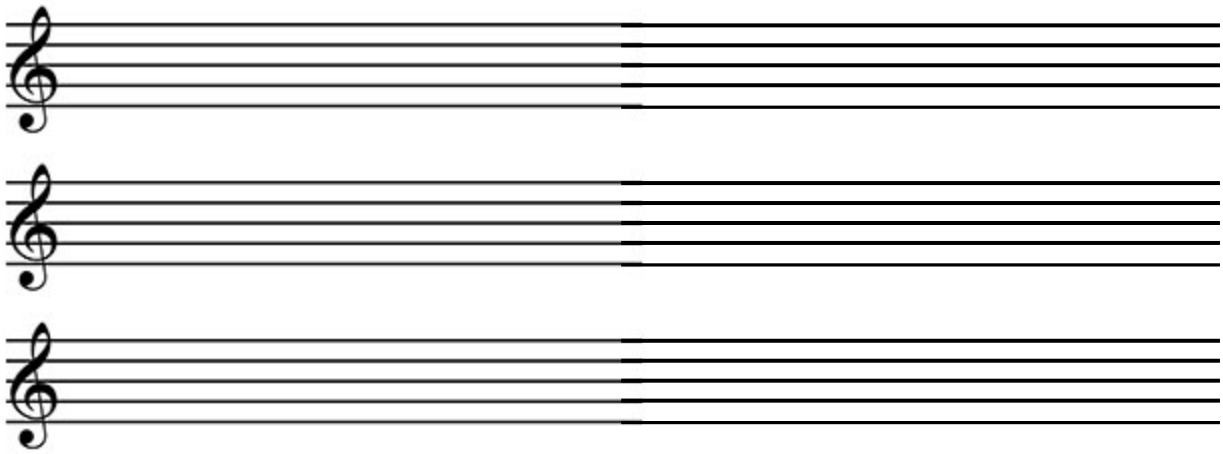

Cyfansoddodd Beethoven y darn hwn, ond a allwch chi restru'r cyfansoddwyr hyn o'r hynaf i'r un mwyaf diweddar?

Mahler | Bach | Vivaldi | Debussy | Strauss | Brahms

Hynaf

Mwyaf diweddar

Y Symffoni

Ydych chi'n gwybod o ba gyfnod cerddorol y daeth y darn hwn? *A allwch chi enwi cyfansoddwr arall o'r cyfnod hwn?*

21ain Ganrif

Cyfnod Rhamantaidd

Cyfnod Baroc

Cyfnod Clasurol

Rhai pethau sy'n nodweddiadol o'r cyfnod hwn yw:

- pwyslais ar geinder a chydbwysedd.
- alawon byr cytbwys a chymalau holi ac ateb clir.
- cytgord diatonig syml gan fwyaf
- gweadau homoffonig (alaw a chyfeiliant) ond gyda rhywfaint o ddefnydd o wrthbwynt (lle y cyfunir dwy linell felodig neu fwy) gan fwyaf
- defnyddio awyrgylchoedd gwrthgyferbyniol.

A allwch wrando ar drydydd symudiad y Symffoni a thicio oddi ar yr offerynnau isod os, a phryd, yr ydych yn eu clywed?

Feiolin

Clarinet

Timpani

Trombôn

Obo

Sielo

Corn Ffrengig

Ffliwt

Utgorn

Basŵn

Y Cwis Symffoni

I bwy roedd Symffoni Eroica yn gyflwynedig yn wreiddiol ac y tynnodd Beethoven ei enw o'r sgôr yn ddiweddarach?
i. J S Bach
ii. Dug Wellington
iii. Napoleon Bonaparte
iv. Brahms

Mae gan dri o naw symffoni Beethoven lysenwau: yr Eroica, y Pastoral a'r Choral. Pa rifau sydd ar y symffonïau hynny?
i. 3, 6 a 9
ii. 2, 5 a 6
iii. 1, 2 a 3
iv. 3, 4 a 8

Ym mha ddinas y bu Beethoven yn byw am y rhan fwyaf o'i oes?
i. Prâg
ii. Fienna
iii. Koln
iv. Paris

Faint o symudiadau sydd gan y symffoni hon?
i. 3
ii. 4
iii. 1
iv. 5

Beth oedd problem y gynulleidfa gyda'r symffoni pan gafodd ei chyflwyno a y tro cyntaf?
i. roedd yn rhy uchel
i. roedd yn rhy hir
iii. nid oeddent yn hoffi'r alawon
iv. nid oeddent yn hoffi'r harmonïau

Rhannwch eich atebion gyda ni gan ddefnyddio #YMelodiarMaestro neu e-bostiwch luniau i a2@artsactive.org.uk

arts active
actifyddion
artistig

Geirfa

Ffanffer - tôn neu utganiad seremonïol byr a gaiff ei chwarae ar offerynnau pres, fel arfer i gyflwyno rhywbeth neu rywun pwysi.

Symudiad - rhan o waith cerddorol hwy, sy'n hunangynhaliol yn nhermau cywair, tempo a strwythur.

Symffoni - cyfansoddiad cerddorol cywrain ar gyfer y gerddorfa gyfan, fel arfer mewn pedwar symudiad y mae o leiaf un ohonynt, yn draddodiadol, ar ffurf sonata.

Motiff - syniad blaenllaw neu sy'n ailadrodd mewn cyfansoddiad.

Thema - alaw neu grŵp o nodiadau mewn cyfansoddiad sy'n flaenllaw neu'n ailadrodd yn aml.

Cyfansoddwr - rhywun sy'n ysgrifennu cerddoriaeth.

Arweinydd - y person sy'n cadw'r gerddorfa gyda'i gilydd ac ar y curiad.

Concerto - cyfansoddiad cerddorol i offeryn unawd neu offerynnau i gyfeiliant cerddorfa, yn enwedig un a luniwyd ar raddfa gymharol fawr.